

SEZAR-DECCAL*

ALFRED JARRY, 1873'te Fransa'nın Laval kentinde doğdu. Daha lisedeyken yazmaya başladı. Kısa ama üretken yaşamı boyunca pek çok tiyatro oyunu, roman ve öykü kaleme aldı. Genellikle simbolist hareketle bağdaştırılan Jarry'nin *Kral Übü* adlı oyunu Dadaizm, Gerçeküstücülük ve Fütürizm'in öncüsü olarak kabul edilmiş, Boris Vian, Georges Perec ve Raymond Queneau gibi isimleri derinden etkilemiştir. Çok farklı, melez ve karma üsluplarda yazan Jarry'nin oyun, roman, deneme ve gazete yazıları absürd edebiyatın ve postmodern felsefenin ilk örnekleri sayılabilir. Yaşamının son yıllarında Guillaume Apollinaire, André Salmon ve Max Jacob gibi döneminin ünlü isimleri için bir kült figür haline gelmişti. Jarry 1907 yılında Paris'te tüberkülozdan yaşamını kaybetti.

Yazarın Türkçeye çevrilen kitapları şunlardır: *Alfred Jarry Seçme Eserler* (çev. Işık Ergüden, Dost, 2003), *Kral Übü* (çev. Şehsuvar Aktaş ve Ayşe Selen, Mitos Boyut, 2004), *Zincire Vurulmuş Übü* (çev. Şehsuvar Aktaş ve Ayşe Selen, Mitos Boyut, 2011), *Patafizikçi Doktor Faustroll'un Davranış ve Görüşleri* (çev. Işık Ergüden, Sel Yayıncılık, 2015) ve *Günler ve Geceler, Bir Asker Kaçağının Romanı* (çev. Işık Ergüden, Sel Yayıncılık, 2015).

*SEL YAYINCILIK / OYUN

***SEL YAYINCILIK**

Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:
Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat
Cağaloğlu - İstanbul
E-mail: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

***SEL YAYINCILIK: 834**
ISBN 978-975-570-850-8

SEZAR-DECCAL

Alfred Jarry

Oyun

Türkçesi: Işık Ergüden

Özgün Adı:
César-Antéchrist

© Sel Yayıncılık, 2017

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Yayına hazırlayan: Mısra Gökyıldız
Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Şubat 2017

Baskı ve Cilt: Yayıncılık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Alfred Jarry

Sezar-Deccal

Türkçesi: Işık Ergüden

I. PERDE

BAŞLANGIÇ PERDESİ
KUTSAL EŞYA SANDIĞI

KİŞİLER:

AZİZ PIERRE-İNSANLIK
ALTIN İSA
GÜMÜŞ İSA
TUNÇ İSA
YANSI
HOROZ
T HARFİ [AZİZ ANTOINE HAÇI]
KUTSAL KAP
PİSLİK BÖCEĞİ
ZAMBAK [FRANSA KRALLIĞI'NIN SİMGESİ]
SEZAR-DECCAL
KRAL
HABERCİ
GÜNEŞ
KALABALIK

Cuma.

Dağ yamacı. Solda (seyircinin solunda) Aziz Pierre, devrilmiş üç İsa'nın üçgen biçimli alacalı donuk akikten kazığında, anahtarlarının tomarından papalık tacı başında. Dipte, biraz sağda, altın bir Haç'ın üstünde, örtülü bir mücevher kutusu, uyuklayan bir Horoz'un cırnakları içine gömülmüş. Haçın dört kolunda dört Altın Kuş.

I. SAHNE
AZİZ PIERRE-İNSANLIK, ÜÇ İSA.

AZİZ PIERRE, *büyük ölçüde sırttan görünmektedir, gözleri solda:* Gezgin Yahudi, Evren'i bir uçtan bir uca katediyor, Papa ağının ortasında oturuyor. Ben, sıvı havanın mavisi altında, büyük bir ağaç ya da bir polip gibiyim.

YEŞİL İSA: Senin hakkında, Pierre, Zamanlar'dan önce benim tunç sesim söyledi sana, Kilise'mi inşa ettim.

Kazık üçte bir döner.

AZİZ PIERRE: Tanrı'yı üç kez reddettim ve inkârımla, üçlü iman, bu devrik üçlemi yarattım, sevgi dolu kolları beni boğuyor. Üç kez Yüce Hermes'in yonttuğu Altın İsa, o Hermes ki tarihten önceki İsa'nın köklerinin sondan bir önce filizlendiği yerde Çin hasırını sürünür, niçin ezmedin hakaret dolu korkaklığımı, mimari olarak düşerken?

ALTIN İSA: Sağ yanağın kirletilirse sol yanağını da uzat.

Kazık döner.

AZİZ PIERRE: Parques üçlemi, günlerim geçti sizin yüzünüzden. Üç kazığınızın temrensi kafesinden koruyorsunuz beni.

Ben ki sizi askerlere teslim ettim, siz, benim için, dünyanın ölüm yargısına karşı öfke duyuyorsunuz.

BEYAZ İSA: Birbirinizi sevin.

AZİZ PIERRE: Siz beni horoz ötmeden önce kutsadınız. Horoz ötmeden önce ben sizi üç kez inkâr ettim. Yeşil İsa, lekelenmiş bir kılıcın tutağına benzer; Altın İsa, ilk putun mumyasıdır; Gümüş İsa, hemen hemen dünyevidir, unufak olan iskelettir ve horoz öttüğünde toz haline gelecektir... Kucaklamalarınız çok tutkulu, beni terk edeceğinizi hissediyorum.

Gümüş İsa, uzun uyluk kemiklerinden hereği olsaydı denizden çıkacak Denizanası gibi ben de senin kemiklerinin etrafına serpildim; Altın İsa, aydınlık ağcığın sayesinde dünyayı kapadın bana; Altın İsa, Gümüş İsa, Tunç İsa, siz beni kapalı cenetinizle özdeş kıldınız; gardiyan, tıpkı bir meyvenin ya da bir ceninin kendi hapisanesinin camına yerleşmesi gibi, bahçe kapısının duvarına iyice yerleşti. Senin tilmizlerin utangaç kuşlar. Altın İsa, Gümüş İsa, Tunç İsa, tahtınız sağlam, çünkü savunan bir çoban yoksa halkınız da yoktur.

Kazık sessizce üç tur döner.

II. SAHNE

AZİZ PIERRE-İNSANLIK, ÜÇ İSA, ALTIN KUŞLAR.

AZİZ PIERRE, *haçın karşısında*: Altın kuşların haçlı tepesi ve kutsal emanet sandığı, eziyetlerin eskici sergisi, sizin tahtınızdan üç kez attım Efendimi, o ki tepelikli kanatlarınızın zaferini görür devrik altı gözüyle ve Sciapode'ların şemsiyeleriyle yüzümü yıldızsız sekmelerinizden ve sizden korur. Ne güürldüyorsun, Kuş, yamuk alınla ve yatay boynuzlarınla?

İKİNCİ ALTIN KUŞ, *uzam içinde, soldan sağa, sözel ardışıklık içinde değil*: Ben T'yim, eski Çoban Krallar'ın koruyucusu; ve onlar, kuyruklyıldızın kuyruğunu üç toz zerresiyle kararttıkları, bakışları sevimli yıldızın rehberliğinde, müstakbel düşmanlarına tapmaya giderek, beni inkâr ettiklerinde bile, ben onlar için savaştım: Ben O'nu ağacın gövdesine çivileyen çomaktan yapıldım; ben O'nun gövdesinin parçalandığı dallı budaklı gövdeden yapıldım; O'nun kolları ezilsin diye açtım ben kollarımı; ve yenik düşmüş O'na hakim olmak için hareketsiz biçimimi değiştirerek, şimdi Horoz'un uyuduğu, kuyruğu hilal biçimli Horoz'un uyuduğu alnımı O'nun başının üstüne doğru ittim.

Kazık döner.

AZİZ PIERRE, *tam bir dönüşün ardından*: Üçüncü kuş, yuvarlak yüzlü, öterken parıldar ve dikey ağaç gövdesinin gölgesinde dans eder gözleri, düzenli dönüşlerimin izdüşümünün eğik konisini çizer: ufka paralel yörüngemden geçerken ben anlık olarak, rüzgâr senin şikayetini getirsin.

ÜÇÜNCÜ KUŞ: Ben Kutsal Kabım; O'nun gövdesinin parçalandığı yerden altın pençemi kaldırıyorum, yuvamın bulunduğu bu dallara insanların O'nu yeniden çivilemelerini bekliyorum, onun esirmiş gözlerinden lanetli ateşi söküp almak için sivri gagamla.

Kazık döner.

AZİZ PIERRE, *bir dönüşün ardından*: Tünemiş son hayvan, sen hiç konuşmadın; haksız yere kuş sandım seni, insanunki gibi yağlı bir dil hiç hareket etmez, bir Frig başlığına benzeyen, senin dudaklarının çeneti arasında. Sen bir pislikböceğisin, zafer çığıkları karşısında titreyen geyik gibisin; bıçak kullanıldığında geyik gibi ağlayan bir pislikböceğisin sen; senin ince, kıvrık antenlerin rüzgârda titrer ve senin dış kanatlarında sözcüklerin çıkardığı gürültüyü işitiyorum, meltemdeki flamalar yönünde.

Kazık sessizce bir tam tur döner.

PİSLİKBÖCEĞİ: Ben, Kıskaç ve Kerpeten'im, Tanrısal Beden'in çivilerini ben söktüm; O'nun bağışlatan kanı bulaştı bana (bu toprağı taçyapraklarıyla kaplayan O'nun kanıdır, benim ağlamalarım değil), onu affediyorum, tövbe etmiş olan ve daha da çok tövbe edecek olan O'nu.

*Kazık sessizce iki tur döner;
şafak Haç'ın vahşi tüylerini aydınlatmaya başlar;
horoz uyanır ve tüylerini kabartır.*

GÜMÜŞ İSA, *Altın Haç karşısında ve onun bataklıktaiki yansımasına benzer*: Sezar!

Kazık döner.

TUNÇ İSA: Sezar!

ÜÇ İSA: Sezar-Deccal, ölecek olanlar seni selamlıyor.

AZİZ PIERRE: Efendim, Efendim, niçin beni terk ediyorsun?

ALTIN İSA: Gün ve gece, yaşam ve ölüm, varlık ve yaşam, edimsel olduğu için doğru denen şey ve karşıtı, Sarkaç'ın salınımı içinde almaşır hepsi, Tanrı Baba'dır Sarkaç.

Kazık döner.

AZİZ PIERRE: Efendim, Efendim, niçin beni terk ediyorsun?

GÜMÜŞ İSA: Gün ve gece, yaşam ve ölüm, eylem ve uyku. Tanrı'nın uykusu var.

Kazık döner.

AZİZ PIERRE: Efendim, efendim, niçin beni terk ediyorsun?

TUNÇ İSA: İnsanlar artık kapalı bir cennet istemiyor. Yeni hükümler, özgür insanları kamçılıyor. Anahtarlar kaybolacak ve artık açılmayacak. – Sezar!

Kazık döner.

ALTIN İSA: Sezar!

Kazık döner.

GÜMÜŞ İSA: Sezar-Deccal, ölecek olanlar...

HOROZ öter: *Fiat lux diei!*

Üç hayalet İsa ve anahtarlar yok olur.

III. SAHNE

AZİZ PIERRE-İNSANLIK, ALTIN KUŞLAR, GÜNEŞ
dantel gibi girintili çıkıntılı başını sağdan sola yavaş yavaş
yuvarlar ve HABERCİ'NİN KIRMIZI TOPRAKTAN
NEFİRİ'nin sesleriyle içeri girer, sonra HABERCİ, bir
tepenin üstüne oturan, aydınlanmış KRAL; KALABALIK
yeşillikten ufka kadar.

HABERCİNİN NEFİRİ:

Rüzgâr pıt pıt atıyor, deniz atıyor nabız gibi, kaçıp gitmekte olan gece
atıyor!

Damarlarımdaki kan akışının öksürüğü gürültü çıkarıyor.

Direklerin tepesinde nefirler kendi buğdaylarını deliyor.

Ammon'un burğu gibi boynuzları yükseklerde çınlıyor.

Yumuşak çekiciyle kalbini parça parça eden

Ammon çobanı, yükseklerde gürlüyor ve uğulduyor

Rüzgârın, denizin ve gecenin üzerinde

Nabız.

HABERCİ: Yaşam, kendi mezar kazıcısına gebe kaldı, çırpınarak, kaparak. Dinle, yaşamın zafer çığlıklarını, ölülerin ormanlarda çınlayan kornoları için. Yaşam ölüme gebe kaldı ve yeneden ipe çekecek olana armağan etti kendini İsa.

KRAL: Deccal'ın doğumunu müjdeleyen zangoç, böylece babanın yerini alır oğul ve kargalar kuklalarla darağaçlarına papazlık eder.

NEFİR:

Yuvarlak denizkestaneleri diken diken oldu.

Demirden yeleleriyle eşiniyor denizatları.

Bora gürlüyor, kornoları ve nefirleri büküyor.

İşte, Ammon'un boynuzları yerine denizatlarının cırnaklı uçuşu.

Rüzgâr üzerinde yüklü, deniz üzerinde yüklü, ibik üzerinde yüklü

Gürültülerin

Yapraklar arasında saklı duran yalancı bir gulyabani gibi tırmanan

Nabız.

KALABALIK: Yarılmış bir ağaç gördük, yürüyordu... Ve oylukları makas gibi bir kapanıyor bir aralanıyordu. – Milon hiç orada kalmadı, fakat toprak onun on parmaklı suratını emdi. Deccal da Adem gibi doğdu: Otuz yaşında ve güzel ellerinde elmalarla.

NEFİR:

Nabız yaşamda ve denizin üzerinde, gecenin dışında,

Uyku dışında ve gürültüyle.

Katre katre ölüm huzur içinde yaşamaya devam eden

Ki orada kuşku duyar ve kaynar ve gürlük her yerde

Nabız.